

ŽINIOS

LKP(b) ROKIŠKIO APYKOMO IR APSKRITIES VYRDOMOJO KOMITETO ORGANAS

Nr. 18.

Rokiškis, 1944 m. spalių mėn. 25 d.

SĄŽININGAS ĮSIPAREIGOJIMU ATLIKIMAS UŽTIKRINA, KAD HITLE- RINIS MARAS NIEKUOMET NEGRIŠ I MŪSU ŽEMĘ

Šiandien mes su pasibaisėjimu stovime prie atkasamų masinių kapinynų — klaikus sužvėrėjusių vokiškių banditų palikimo. Neįtakai sušaudytų gretos be žodžių aiškiai byloja apie tai, koks likimas laukė visų mūsų tautiečių, kurie nepardavė savo sąžinės vokiškiesiems barbarams ir nenuėjo iems vergauti už kruviną markę.

Vokiškoji hidra merdėdama blaškosi suspausta plieninio Raudonosios Armijos ir Sajungininkų kariuomenės žiedo. Ateis diena, kada hitlerinių banditų liks tik vardas. Visų mūsų didžiausias troškimas, kad ta diena išauštų kuo greičiausiai.

Karas verčia visus blaivai galvoti — geriausią norą ir jausmų užtenka.

Norint greičiai pasiekti pergalę, reikia kiekvienam piliečliui konkretiū darbu prisidėti prie pergačės.

Valstiečio, darbininko ir darbo inteligenčio būtina pareiga: sukaupti visas jėgas, kad atliekamas dar-

bas būtų kuo našiausias ir produktyvingiausias.

Nuo to, kaip valstietis išpildo prievolių pristatymą, galutinos pergalės priartėjimas ypač priklauso. Mūsų valstietis tatai gerai supranta ir stengiasi įpareigojimus kuo stropniausiai atliki. Štai pasiekia mus džiuginančios žinios, kad šiu metų spalių mén. 22 d. i Rokiškio Kooperacijos Sajungą per surengtas Raudonąsias gurgooles Obelių valsč. valstiečiai pristatė.

grūdų — 20.000 kg
bulvių — 5 000 kg
mėsos — 2.000 kg

Neatsilieka ir Panemunėlio valsč. Pristatyta:

grūdų — 9.000 kg
mėsos — 1.000 kg

Nereikia plačių komentarų — skaičiai patys aiškiai kalba apie minėtų valsčių valst. ečių sąmoningumą. Garbė valstiečiams, sąžiningai išpildantiesiems savo pareigas ir rodantiems pavyzdį kitų valsčių valstiečiams.

Tarybinio Informacijų Biuro

spalių mén. 23 d. pranešimas

Karelės fronto kariuomenė, vykdymada puolimą, i vakarus ir pietų vakarus nuo Petsamo, sunkiose šiaurės ašigalio sąlygose išlaisvino iš vokiškių grobikų visą nikelių gamybos rajoną ir kaudamasi užėmė gyvenamą vietovę Salminarvė. Mūsų kariuomenė perkrito plentą Rovaniemi–Kirkenes.

1-jo Pabaltijos fronto kariuomenė per sėkmingas puolamąsias kautynes Klaipėdos krašte užėmė 500 gyvenamųjų vietovių; jų tarpe miestų ir stambių geležinkelio stotis — Šibben ir stambias gyvenamąsias vietoves: Šalpon–Ioms, Pakkamore, Pilkkon, Minvelon, Davillen, Starišken, Biltfauen, Prėkuls, Vilkišken, Kukralten, Kišken, Bingen, Vindenburg, Bismark, Jugnafen, Zaušgallen, Taftamšken, Ruken, Šakunkellen, Alkarcevilkšken, Šionlišken, Pagėgen, Trakeningenken, Užbilišken, Vilkišken, Vezeninken, Baltupenen,

Viršvili, Ausgalon ir geležinkelio stotis: Doltš-Grotingen, Milcken, Prakuls, Buden, Grežpelken, Langžargen.

Mūsų kariuomenė nuvalė nuo priešo visą desinijų Nemuno upės krantą, pradendant nuo žiočių iki Jurbarko miesto. Tokiu būdu, iš viso Klaipėdos krašto, priešo rankose telieka tik Klaipėdos m. estatas ir keletas prie miesto esančių gyvenamųjų vietovių.

8-jo Baltarusijos fronto kariuomenė, pereidama i puolimą, remia mašiškų artilerijos ir aviacijos smūgių, pralaužę ilgą laiką smarkiai stiprinančią vokiečių gynybos liniją, dengiančią Rytrūsių sieną, ir išsiveržę į Rytrūsių teritoriją 30 kilometrų gilumon, 140 kilometrų frontu. Per puolamąsias kautynes mūsų kariuomenė užėmė svarbius priešo gynybos li-

Raudonoji Armija peržengė

Rytprūsių sieną

3-jo Baltarusijos fronto kariuomenė pereidama į puolimą, remiamą mašiškų aviacijos ir artilerijos smūgių, pralaužę ilgą laiką stiprintą, plačią vokiečių gynybos liniją dengiančią Rytrūsius, 140 kilometrų frontu įžengė į Rytprūsių teritoriją 30 km gilumon.

Per kautynes mūsų kariuomenė užėmė svarbius priešo gynybos linijos punktus: Širvintas, Naumiestis,

Tarybinis Informacijų Biuras.

Išlaisvintas nikelių gamybos rajonas

Karelės fronte kariuomenė, vykdymada puolimą, i vakarus ir pietų vakarus nuo Petsamo, kovodama sunkiose šiaurės ašigalio sąlygose, sunaikino priešo pasipriešinimą ir

išlaisvino visą nikelių gamybos rajoną. Per kautynes buvo užimtos svarbios gyvenamosios vietovės: Nikel, Achmalachtl, Salminarvė (Petsamo apskrityje).

Nauji įtaisai anglų lektuvuose

Londonas (Tass). Kaip praneša Reuterio agentūra, Anglijos piešlektuvinės apsaugos lektuvai pa-

naudos slaptus įtaisus vokiečių lektuvams ir lektuvams sviediniams susekti.

STEIGIAMAS GEOLOGIJOS MUZIEJUS

Lietuvos TSR Geologinė Taryba steigia sostinėje Vilniuje geologijos muziejų. Muziejuje bus surinkti visi Lietuvos žemės turtų

eksponatai ir jų panaudojimo pavyzdžiai. Pirmieji eksponatai jau tvarkomi.

(T. L.)

nijos atsparos punktus: Širvintas, Naumiestis, Vilnius, Virbalis, Rybarfus, Eitkūnas, Stalupėnas, Millunen, Valterkemen, Pillipuppen, Vištytis, Melkamen, Rominten, Gross Rominten, Šilfikmen, Pšerosl, Goldap, Filipav, Suvalkus, o taip pat, kaudamasi užėmė apie 900 kitų gyvenamųjų vietovių, kurių tarpe daugiau kaip 400 gyvenamųjų vietovių Rytrūsių teritorijoje.

I pietų rytus nuo Mačiūčio miesto (Čekoslovakijoje) mūsų kariuomenė, vedama puolamąsias kautynes, užėmė gyvenamąsias vietoves: Dubove, Kalint, Ganiči, Ternovo, Vultekover, Uglis, Kolodnja, Terchila, Hiltovo, Šauborova, Šoldobė, Bustina, ir geležinkelio stotis: Nišneje–Novosielca, Vlačovo, Bučina.

Šiaurės Transsilvanijoje mūsų kariuomenė, bendradarbiaudama su Rumunijos armija, užėmė m. estą ir geležinkelio stotį — ville-selmarul ir virš 50 kitų gyvenamųjų vietovių, kurių tarpe stambias gyvenamąsias vietoves: Biksad, Ročnešti, Orašl – Non, Sožib, Babašči, Marličnešti, Odaren, Amzec, Arbed, Akyč, Nenač, Sanfen, Prileca, Piškole ir geležinkelio stotis: Biksad, Orašl – Non, Akyč, Šekešjan, Taščad.

I šiaurę ir i šiaurės vakarus nuo Njirešhazo miesto (Vengrijoje),

mūsų kariuomenė priėjo prie pietinio Tissos upės kranto ir užėmė gyvenamąsias vietoves: Bombrad, Ibran, Bercel, Venčelė, Bekamaz, Tissa – Mjek.

I vakarus nuo Belgrado mūsų kariuomenė, bendradarbiaudama su Jugoslavijos Tautinio Išsivadavimo armija ir su mūsų kariuomene, kaudamasi Ju-goslavijos teritorijoje, užėmė Kočiū miestą ir stambias gyvenamąsias vietoves: Drenak, stračin, Verunica, Bili.

Bulgarijos kariuomenė, bendradarbiaudama su Jugoslavijos Tautinio Išsivadavimo armija ir su mūsų kariuomene, kaudamasi Ju-goslavijos teritorijoje, užėmė Kočiū miestą ir stambias gyvenamąsias vietoves: Drenak, stračin, Verunica, Bili.

Kituose fronto baruose – žvalgų veiksmai ir vietinio pobūdžio mūšiai.

Spalių mén. 22 d. visuose fronto ruožuose mūsų kariuomenė pamušė ir sunaikino 187 priešo tankus.

Oro kautynėse ir zenitinės artilerijos ugnimi numušta 31 vokiečių lektuvas.

Tarybinis Informacijų Biuras.

Hitlerininkų siautėjimo pėdsakais

Jų kraujas šaukiasi keršto

Netoli nuo Rokiškio miesto, šalia Bajorų kaimo, auga nedidelis miškelis — Velniaudubė. Šiam mėnesį 1941 m. vasarą yokiškieji fašistai sušaudė ir nukankino daug nekaltų mūsų apskrities gyventojų.

Spalio mėn. 21 d. Ypatingoji Komisija vokiškių fašistų žvériškumui tirti, atkasė Velniaudubės masinius kapinynus. Čia buvo rastos aštuonios didžiulės duobės. Kiekviena iš jų turi dvidesimt metrų ilgio, tris metrus pločio ir tris metrus gylio. Vietinė karinė gydytojų ekspertų komisija nustatė, kad kiekvienoje duobėje palaikota po 600 žmonių, kurių tarpe moterys ir vyrai, pradedant tik ką gimusiais kūdikiais ir bairiant žilagaliais seneliais. Tarp kitų atkastų lavonų rastas moters lavonas, kuris gulėjo kniūbčias, rankomis apkabinęs du mažus vaikus, kurių kojos perlaužtos ir sudaužytos kaukuolės.

Vietinių gyventojų pasakoju mu vokiškieji žmogžudžiai pasmerktuosius gyventojus varydavo grupėmis ir prie duobės nuvilk-

davo viršutinius drabužius Paskui juos guldydavo į duobes ir atidengdavo šautuvų ugnį. Nužudytojų drabužius ir kitokį turta pasigrobavo patys žmogžudžiai. Vaikų dažniausiai jie nešaudė, bet trypė kojomis ir badė durtuvais.

Sužvérėjė hitlerininkai neįstengė pribalti savo aukų, bet pusgyvius užversdavo žemėmis, juokdamiesi iš mirštančiųjų vaitojimų.

Toks žmonių žudymas šiam mėnesį užsitemps keletą dienų. Kiekvienos dienos vakarą kruvinieji budeliai griždavo į Rokiškio miestą, kur gérė ir puotavo, o rytiu auštant skubėdavo testi savo niekšiskajį darbą.

Visiškai nėra abejonės, kad šie hitlerinai žudikai būtų išskerdę visą mūsų tautą, tačiau déka Raudonosios Armijos suduotu iems mirtinų smūgių turėjo skubiai išsinešinti iš mūsų krašto.

Jau visai netoli ir ta valanda, kada šie niekšiskieji kraugeriai stoss prieš teismą ir turės atsakyti už savo kruvinuosius darbus.

P. T.

Vokiečių žvériškumai Suvalkijoje

Visas hitleriškų grobikų traukimosi kelias per Lietuvą nužymėtas išdegintomis sodybomis bei nekaltais išsaudytais žmonėmis. Bet ypatingai sužvérėjusių hitlerininkų žiaurumas pasireiškė Suvalkijos dalyse.

Vokiečiai vakarinėje Suvalkijoje smarkiai ruoše gynimosi linijas: kasė apkasus, statė bunkerius. Siems darbams buvo suvaryta ištisų kaimų gyventojai. Priartėjus frontui, hitlerininkai stengesi žmones varyti tolyn ir, nenorėjusius su jais trauktis, žudydavo. Jau dabar atradama šimtai tokų išžudyty žmonių.

Daugelyje vietų, išvarius galvius į Vokietiją, specialios hitlerininkų komandos degino valstiečių sodybas. Taip buvo visiškai išdegintas didelis Bardauskų kaimas (Giržų valsč.) ir kiti gretimi kaimai. Alvito valsč. deginant sodybas, sužvérėjė hitlerininkai nėžudė daug moterų, kurios maldaavo budelių paliki bent pastoge.

Hitlerininkai traukdamiesi kai kur ištisai žudė visus lietuvius, nežiūrėdami amžiaus nei lyties.

Lankeliškių valsč. valstietis Rinkevičius pasakoja:

— Frontui artėjant visa mūsų šeima suėjo į sode iškastą griovį slėptuvę. Pavakare staiga visas kaimas prisipildė dūmų. Išlindau pažiūrėti, kas darosi ir pamačiau keletą vokiečių kareivių su kaukuolėmis kepurėse padeginėjant tropesius. Kareiviai tuo prie manęs prišoko, išakė iškelti aukštyn rankas ir iškrėtė. Tada pažiūrėjo į slėptuvę, kažką tarp savęs parékavo ir staiga vienas priėjė į vidų svedė keletą rankinių granatų. Aš, beprotiškos baimės apimtas, parkritau ant žemės.

Valstietis sunkiai atsidūsta, jo veide matosi baisių pergyvenimų žymės. Kiek palaukus, tlesia:

— Šautuvo buožės smūgiai mane prižadino. Pamačiau išdraskytus namiškių lavonus, o vienas vaikas dar dejava. Vokiški budeliai pradėjo mane varyti keliu link Vokietijos. Paėjus vos kilometrą, padangėje pasirodė tarybiniai lėktuvai. Mano palydovai puolė į krūmus slėptis, o aš pasileidau pakrūmiai bėgti kuo toliau nuo savo šeimos žudikų. Iki sutemų išgulėjau krūmuose, o nakciai laukais pabėgau nuo vokiečių.

Dabar Suvalkijos žmonės, ruojo teroro iškankinti, natekės odybų, turto bei namiškių, stoja į prieš trejis metus sugriauto gyvenimo atstatymą. Nors karo meto sąlygos čia itin sunkios, jie drąsiai pakelia visus sunkumus, nes žino, jog nugalėjė tuos sunkumus, vėl galės kurti laimingą gyvenimą.

(T.)

MUMS RASO

Vyžeičiai (Rokiškio valsč.)

Vyžeičių apylinkės valstiečiai spalių mén. 18 d. susirinkę pasiartari einamaisiais reikalais ir išklausę Lietuvos Lenino Komunistinės Jaunimo Sąjungos Rokiškio Apskrities Komitetės I-sekretoriaus drg. Kairelio pranešimą, ntarė:

1. Iki spalių mėnesio 22 d. pristatyti valstybės uždėtas prievoles: mėsa ir bulves, o iki lapkričio 1 d. išpildyti visą grūdų duoklę.

2. Ipareigoti apylinkės Vykdomyjų Komitetą, kad surinktų donanas, kurias valstiečiai aukoja Raudonosios Armijos kariams.

Susirinkime dalyvavo apie 80 apylinkės valstiečių.

K.

Panemunis

Vokiečiai okupavę Lietuvą, tarp kitų naikinimo darbų atliko ir mokyklų naikinimą. Jieims rūpėjo, kuo labiau susiurinti mokyklų tinklą ir pamažu užkirsti kelią lietuviškam jaunimui į mokyklą. Tuo būdu, vokiečiai uždarė pradžios mokyklą Sypelį kaime. Raudonajai Armijai išvijus vo-

kiečius, tuoju buvo susirūpinta atremontuoti visas mokyklas, kad galėtų laiku pradėti švietimo darbą. Dabartiniu metu Panemunio valsčiuje yra vienuolika pradžios mokyklų. Be to, numatoma išteigti progimnaziją Suvainišklo miestelyje; kas suteiks dar prieinamenes salygas apylinkės jaunimui mokyties.

P. Mironas.

Rokiškis

Rokiškio Valsčiaus Žemės Komisija žemės grąžinimo darbų vykdo su visu atsidėjimu. Neužilgo žemės grąžinimas tikriesiems šeimininkams bežemiams ir mažazemiams valstiečiams bus užbaigtas. Teliko neišdalinta 250 ha žemės.

Vykdydama opiausią okupantų padarinį žemės ūkyje likvidavimą, Rokiškio Valsčiaus Žemės Komisija žemę grąžino 92 naujakuriams, kurių žemę okupantai buvo atėmę. Be to, žeme buvo aprūpinta 60 kitų valstiecių ir 8 amatininkų. Penkiolika naujakurių žemės gavo papildomai. Iš viso išdalinta 2.500 ha žemės.

Žemės grąžinimo darbams Rokiškio valsčiuje einant į galą, ten-

ka pagirti Valsčiaus Žemės Komisiją, kuri tinkamai suprato savo pareigas ir Lietuvos TSR Aukščiausios Tarybos III Sesijos nutarimus vykdė planingai. Tai pavyzdys kitų valsčių Žemės Komisijoms, kurios žemės grąžinimo darbus tikriesiems šeimininkams privalo kuo greičiausiai baigti.

P. Vanagas.

Skapiškis

Valsčiaus partorgo drg. Matutėno iniciatyva, surinkus didesnį skaicių per karą išmėtytų knygų, atgaivinta ir pradėjo darbą Skapiškio viešoji b. biblioteka, kuriai tvarkyti pavesta energingai vedėjai drg. Mažeikytei.

Dideli darbai vykdomi Žemės Ūkio Komisijoje. Valsčiaus matininko pastangomis atkuriamas žemės ūkio archyvas, kuris per karą buvo žuvęs. Iki šioleis visame valsčiuje savo žemę atgavo 97 naujakuriai, kurių atgautos žemės plotas sudaro 600 ha.

Nemažesniu tempu ruošiamasi Didžiosios Spalio Revoliucijos minėjimui ir dovanų paruošimui Raudonosios Armijos lietuviškų dalinių kariams. Jau sudaryta komisija, kuri tuo reikalu rūpinsis.

Kiek blogiau su prievoļi prisatymu valstybei. Ypatingai didelė klaida daroma su cukrinių runkelių paruošimu ir pristatymu į cukraus fabrikus. Nors daugelis valstiečių cukrinių runkelių derlių nuėmė, tačiau dar nei vienas vežimas neatvežtas į stotį. Daugelis valstiečių cukrinius runkelius naudoja kaip pašarą gyvulams. Reikėtų į tai, apylinkių vykdomiesiems komitetams atkreipti rimtą dėmesį ir ipareigoti valstiečius, kad visą cukrinių runkelių derlių atiduotų į cukraus fabrikus.

Jukna.

Ruoškimės spalių Revoliucijos paminėjimui.